

BESZÁMOLÓ SZAKBIZOTTSÁGI RENDEZVÉNYRŐL

Időpont: 2017. május 24., szerda

Helyszín: Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
Q épület A szárny IV. emelet 403.
1117 Budapest XI., Magyar tudósok körútja 2.

Szervező: EOQ MNB Minőségrendszerek, Közigazgatási és Fogyasztóvédelmi,
Építésügyi, valamint Oktatási és Terminológiai Szakbizottságai
„Pódiumbeszélgetések a Minőségről” sorozat

Téma: **Szellemi kirándulás és disputa a Minőség Campus-án**
Kihelyezett pódiumbeszélgetés a BME GTK Menedzsment és
Vállalatgazdaságtan Tanszékén

Előadó: **Dr. Topár József** c. egyetemi docens tartotta meg
Dr. Kövesi János egyetemi tanár, tanszékvezetővel közös előadásukat.

A Tanszék pontos elhelyezkedése az oktatás hierarchiájában: Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar, Üzleti Tudományok Intézet, Menedzsment és Vállalatgazdaságtan tanszék. Az intézmény elődje 1949-ben alakult meg Üzemi Tervgazdaságtan Tanszék néven.

Jelenleg széles szakmai profillal rendelkezik, amely a következő szakcsoportok munkájára épül: marketing, menedzsment, minőség és üzleti statisztika, valamint termelésmenedzsment szakcsoport. A Tanszék elsősorban menedzsment ismereteket oktat a mérnök karokon, amellet közgazdász és műszaki menedzser saját képzést is folytat.

A következőkben az előadó röviden áttekintette az alábbi témákat:

- A minőség és üzleti statisztikai szakcsoport munkatársainak neve és tevékenysége,
- Az utóbbi évtizedek jelentős eseményei,
- A minőségmenedzsment műhely kialakulásának fontosabb szakaszai,
- Tankönyvek és a minőségmenedzsment tananyagok tartalma,
- Kutatási területek,
- Oktatási feladatok és képzések.

A 2000-es évektől kezdve megjelent a minőségmenedzsment rendszerek iránti igény a szolgáltató szférában is (közigazgatás, közoktatás, felsőoktatás, egészségügy). Folyamatmenedzsment szemlélet nélkül lehetetlen kiépíteni a jövő útját képező integrált menedzsment rendszereket. Az előadó hangsúlyozta, hogy helytelen az angol „management” kifejezés *irányításnak* való elterjedt fordítása. A minőségmenedzsmenttel kapcsolatos feladatoknak minden szinten szervesen be kell épülniük a vezetői tevékenységbe!

A minőségmenedzsment rendszer azonban nem azonos a tanúsítással! Magyarországon az ISO 9001 szerint tanúsított szervezetek száma 2005-2006 körül kulminált, meghaladva a 15 ezret – azóta viszont csökkenés tapasztalható. A tanúsítás nem tekinthető divathóbortnak többé, de a pályázatok megítélésénél még mindig súlyosan esik latba. Megjelennek olyan szektor specifikus menedzsment rendszerszabványok, mint például az ISO 22000 vagy az ISO 50001. Fontos megjegyezni, hogy hosszabb távon nem léteznek csak a minőségmenedzsmenttel foglalkozó szakemberek: az ilyen irányú tevékenységnek egyrészt az alapszakmájukba kell beolvadnia, másrészt a vezetési feladatok szerves részét képezi!

A tanúsítások jövőjét illetően álljanak itt *Anttila* (2008) szavai:

„A harmadik fél általi tanúsítás jelezheti a minőség elavult, kontroll jellegű megközelítését. Egyes esetekben a szervezet minőség iránt nem igazán elkötelezett gyenge vezetésének lehetőséget ad arra, hogy a minőséggel kapcsolatos folyamatos felelősségvállalás helyett ezt a feladatot és felelőséget a minőségmenedzsment szervezetre és a tanúsítókra hárítsák át.”

A hozzászólások során körvonalazódott, hogy a minőség nem más, mint a vevők megfogalmazott vagy várható igényeinek való megfelelés a jogszabályi keretek között. A jogszabályok, a szabványok és más előírások többnyire minimum követelményeket írnak elő, általában a biztonságra vonatkozóan (ebből nem szabad engedni). A fogyasztónak azonban – az előírásoktól és a paramétereiktől függetlenül – lehetnek akár a minimum alatti „extra” elvárásai is, de ez nem a minőségi szemléletet tükrözi. A minimum szintet gyakran „megfelelésnek”, az ezt meghaladó elvárások teljesítését tekintjük minőségnek.

A digitalizáció és a minőség szabályozás kapcsolatát új alapokra helyezi a folyamatirányító számítógépek és az automatizálás megjelenése, ami kitűnően működik a tömegtermékek esetében; egyedi termékeknél viszont az önellenőrzés dominál, s ezt támogatja a számítógépes háttér.

Nincs külön „kapitalista” meg egyéb minőségügy – de piaci viszonyok között, amikor megjelenik a verseny és egyre élesebbé válik, a piaci mechanizmusok működésével párhuzamosan előtérbe kerül a minőség kérdése: az egészségügyben például jellemző napjainkban a betegek elpártolása az állami, TB által finanszírozott ellátó rendszertől a fizetős orvosi ellátás irányába.

Várkonyi Gábor